

Kennisgeving voornemen en participatie voor het programma Stroomgebied Geul

Van 20 november 2024 tot en met 2 januari 2025 kan iedereen reageren op het voornemen van de samenwerkende overheden om een verkenning uit te voeren naar een maatregelenpakket voor het vergroten van de waterveiligheid en verminderen van de wateroverlast in het stroomgebied van de Geul en een programma vast te stellen. Ook kan iedereen reageren op de wijze waarop in dit proces geparticipeerd kan worden. In deze kennisgeving leest u over de mogelijkheid die u heeft om te reageren. De samenwerkende overheden zijn: de provincie Limburg, het Waterschap Limburg en de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal.

Ambitie

Na de overstromingen in juli 2021 is het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) gestart, een samenwerking van de Provincie Limburg, het Waterschap Limburg, de Limburgse gemeenten en het Rijk. De ambitie van de samenwerkende overheden is om de Limburgse samenleving beter voor te bereiden en te beschermen tegen extreme neerslag als gevolg van klimaatverandering. Dat doen ze door het versterken van het regionale watersysteem (de zijbeken van de Maas), het verankeren van het principe 'water en bodem sturend' bij ruimtelijke keuzes en het vergroten van de waterweerbaarheid van inwoners.

Om de waterveiligheid van het watersysteem van de Geul te verbeteren, kijken we naar het gehele stroomgebied van bron tot monding. Delen van het stroomgebied van de Geul in België en Duitsland nemen we mee in de aanpak. Het is de ambitie om voor het stroomgebied van de Geul tot een samenhangend geheel aan maatregelen te komen. De aanpak is gericht op de regionale watersystemen, zowel in het stedelijk als landelijk gebied. Tevens is het van belang om oplossingen en kansen in de samenhang en interactie tussen het regionaal watersysteem en het hoofdwatersysteem van de Maas te vinden. Om te onderzoeken welke maatregelen mogelijk en wenselijk zijn, start een verkenning.

Waarover gaat de verkenning?

Om wateroverlast te beperken is er een mix van (ingrijpende) maatregelen nodig. Dit zijn maatregelen in de categorieën vasthouden, bergen, afvoeren en beschermen. In de verkenningsfase gaan we onderzoeken welke mix van maatregelen mogelijk en gewenst is en wat het effect is van deze maatregelen op het hele stroomgebied. Zorgvuldig onderzoek is belangrijk om te voorkomen dat het oplossen van een probleem op de ene plek zorgt voor nieuwe problemen op een andere plek. Het kan ook nodig zijn om maatregelen te nemen in gebieden waar geen overlast is. Dit helpt dan om andere gebieden beter te beschermen.

Er worden verschillende varianten (pakketten met maatregelen) samengesteld en onderzocht. Voor iedere variant wordt bekeken hoeveel deze bijdraagt aan het vereminderen van de wateroverlast, welke impact de maatregelen hebben op bestaande en toekomstige omgevingswaarden en wat het kost om de maatregelen uit te voeren en te onderhouden.

De uitvoering van het proces en de onderzoeken ligt bij het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL).

Voorkeursbeslissing

Op basis van de analyse van de verschillende varianten wordt door de samenwerkende overheden in het stroomgebied een voorkeursvariant gekozen uitmondend in een voorkeursbeslissing als basis voor het programma. Hiertoe zal ook een plan-MER (Milieu Effect Rapportage) worden opgesteld.

In de toelichting op de kennisgeving voornemen en participatie leest u meer over hoe en wanneer deze verkenning wordt uitgevoerd. In deze toelichting staat hoe alternatieven (maatregelen) om de waterveiligheid te vergroten tot stand komen en hoe ze tegen elkaar worden afgewogen. Tevens wordt toegelicht waarom een programma nodig is, welke (wettelijke procedures) worden doorlopen en op welke wijze de omgeving wordt betrokken (participatie).

Wat houdt het programma in?

De verkenningsfase zal uitmonden in een voorkeursvariant. In de voorkeursvariant staat welke project(en) en/of welke andere maatregelen ten behoeve van de opgave moeten worden uitgevoerd en of getroffen zullen worden. Deze voorkeursvariant is de basis voor het stroomgebiedsplan. Het stroomgebiedsplan is een uitvoeringsdocument waarin staat hoe de maatregelen uit de voorkeursvariant uitgevoerd gaan worden, in welke volgorde of prioritering, wie waarvoor verantwoordelijk is en welke middelen worden ingezet. Het stroomgebiedsplan beschrijft ook of en waar de inzet van ruimtelijk instrumentarium, zoals een provinciale verordening, waterschapsverordening, projectbesluiten en aanpassing van de gemeentelijke omgevingsplannen noodzakelijk is. Het stroomgebiedsplan geldt als programma in de zin van de Omgevingswet (art. 3.5 Ow).

Waarom een programma?

Voor het stroomgebied van de Geul is er de behoefte aan afspraken over financiering en duidelijkheid over wie wat, waar en wanneer in uitvoering zal nemen. Om deze reden hebben de betrokken overheden ervoor gekozen om een gezamenlijk programma onder de Omgevingswet op te stellen, dat kan voorzien in een samenhangend afwegings- en afsprakenkader om een integrale uitvoering van maatregelen (van bron tot monding) te komen.

Andere instrumenten uit de Omgevingswet zoals de omgevingsverordening, het omgevingsplan, en het projectbesluit, zijn uitvoeringsinstrumenten die vanuit het kader van het programma worden ingezet om de realisatie van maatregelen te borgen en door te zetten.

Het programma voor het stroomgebied van de Geul wordt gezamenlijk vastgesteld door Gedeputeerde Staten, het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg en de colleges van Burgemeester en Wethouders van de betrokken gemeenten.

Wettelijke procedure

Een programma is de uitwerking/vertaling van de Provinciale en gemeentelijke Omgevingvisie (POVI en GOVI)). Een programma bevat, mede voor de uitoefening van de taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Omgevingswet, voor een of meer onderdelen van de fysieke leefomgeving:

- a. een uitwerking van het te voeren beleid voor de ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming of het behoud daarvan,
- b. maatregelen om aan een of meer omgevingswaarden te voldoen of een of meer andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken.

Het zorgen voor waterveiligheid, het voorkomen van wateroverlast en het voorbereiden hierop is een publiek belang, waarbij naar aard en omvang allerlei (inpassings)vraagstukken spelen binnen de

omgeving. Voor het nemen van een vaststellingsbesluit van een programma geldt een procedure. Deze is omschreven in de Omgevingswet. De procedure start met deze kennisgeving voornemen en participatie. Hiermee informeren wij de omgeving over hoe wij de wateropgave in het stroomgebied van de Geul voor wat betreft wateroverlast en waterveiligheid gaan aanpakken en hoe u een bijdrage kunt leveren.

Samenhang met andere ontwikkelingen

Er zijn tal van andere programma's en projecten die van invloed zijn op de opgave van WRL. Andersom is het ook zaak om vanuit de doelstellingen van het programma WRL tijdig aan te geven welke ontwikkelingen in die andere programma's en of projecten wenselijk of ongewenst zijn. Daar waar projecten, programma's en beleidsontwikkelingen nog niet tot (definitieve) keuzes hebben geleid zullen doelen en maatregelen op elkaar afgestemd kunnen worden om conflicten te vermijden en kansen (op synergie) te kunnen benutten.

Omdat niet alle projecten programma's en beleidsontwikkelingen rondom de uitwerking van de stroomgebieden eenzelfde planning volgen, zal gewerkt worden volgens het zogenaamd "haasje over principe". Dit houdt in dat keuzes die bij andere projecten en of programma's en beleidsontwikkelingen reeds zijn gemaakt als vertrekpunt zullen worden genomen. De keuzes volgend op de voorkeursvariant zullen doorwerken naar andere projecten programma's en beleidsontwikkelingen. Indien de voorkeursvariant leidt tot bijstelling van eerder gemaakte keuzes, dan zal dit expliciet aan de orde worden gesteld.

Participatie: uw mening en inbreng zijn belangrijk

Het programma raakt de belangen van veel partijen, zoals burgers, grondeigenaren en -gebruikers, bedrijven, maatschappelijke organisaties. De samenwerkende overheden in het stroomgebied van de Geul vinden het belangrijk dat al deze partijen de mogelijkheid hebben om ideeën in te brengen en mee te denken bij het proces om tot een voorkeursbeslissing te komen. In de toelichting bij deze kennisgeving staat nader beschreven hoe de verschillende partijen in het proces worden betrokken.

Van 20 november 2024 tot en met 2 januari 2025 kan iedereen reageren op het voornemen van de overheden om een programma te maken voor het stroomgebied van de Geul. Ook kan iedereen reageren op de wijze waarop in deze verkenning geparticipeerd kan worden.

U kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan de volgende vragen:

- Hoe vindt u dat de werkwijze voor de wateropgave in het stroomgebied van de Geul wordt gehanteerd? Heeft u nog aanvullingen?
- Heeft u nog aanvullende koppelkansen en raakvlakken waarmee rekening moet worden gehouden?
- Kunt u zich vinden in de duurzaamheidsambities van het project? Heeft u nog suggesties en aanvullingen?
- Kunt u zich vinden in de wijze waarop belanghebbenden uit de omgeving worden betrokken bij het proces? Welke wensen heeft u voor uw eigen betrokkenheid?
- Is en komt er voldoende informatie beschikbaar op de manier die in het voorstel voor participatie beschreven is?

Aandragen oplossingen

U kunt ook oplossingen aandragen voor de wateropgave in het Geulgebied. Om uw oplossing mee te nemen in het onderzoek naar mogelijke maatregelen, moet het in ieder geval een oplossing bieden voor het waterveiligheidsprobleem. Oplossingen die niet bijdragen aan het waterveiligheidsprobleem worden door WRL niet verder onderzocht. WRL beoordeelt vervolgens of uw oplossing realistisch is.

Dit betekent dat de oplossing moet voldoen aan de volgende eisen:

- de oplossing moet bijdragen aan het oplossen van het waterveiligheidsprobleem;

- de oplossing is technisch maakbaar voor een aannemer, uitbreidbaar in de toekomst, beheerbaar;
- de oplossing is vergunbaar;
- de oplossing is betaalbaar.
- De oplossing is effectief en efficiënt.

Oplissing of koppelkans?

Bij het aandragen van oplossingen dient scherp te zijn of het een oplossing biedt voor de waterveiligheid, of dat het een koppelkans is. Bij meekoppelen gaat het om het meenemen van initiatieven in het project met een andere hoofddoelstelling dan waterveiligheid of het toevoegen van extra kwaliteiten of functionaliteiten ten op zichte van de bestaande kwaliteiten.

Informatiebijeenkomsten

U bent van harte welkom bij de informatiebijeenkomsten die de samenwerkende overheden eind 2024 en begin 2025 organiseren. Tijdens de bijeenkomsten krijgt u informatie over de aanpak en planning. U kunt ook reageren op deze kennisgeving voornemen en participatie en uw ideeën inbrengen. Meer informatie over de bijeenkomsten vindt u op www.wachtnietopwater.nl/geul.

Hoe kunt u reageren?

U kunt van 20 november 2024 tot en met 2 januari 2025 reageren op deze kennisgeving en bijbehorende toelichting. Het document is digitaal te raadplegen via 'Bekijk documenten' (zie linker kolom bij deze kennisgeving) en op www.wachtnietopwater.nl/geul. Ook ligt het document tijdens kantooruren ter inzage in:

- de gemeentehuizen van gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal op de daar gebruikelijke wijze en openingstijden;
- het Gouvernement, Limburglaan 10, Maastricht, op werkdagen van 7.30-18.30 uur.

U kunt op drie manieren reageren:

Per post: u kunt uw reactie toezenden aan Gedeputeerde Staten van Limburg, t.a.v. programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL), Postbus 5700, 6202 MA, MAASTRICHT, onder vermelding van 'Reactie voornemen en participatie Stroomgebiedsaanpak Geul'.

Mondeling: u kunt uw reactie telefonisch kenbaar maken op werkdagen tijdens kantooruren via telefoonnummer 043 389 99 99. Via dit telefoonnummer kunt u een afspraak maken voor uw reactie. Tevens kunt u een reactie geven tijdens de inloopbijeenkomst.

Digitaal: via postbus@prvlimburg.nl t.a.v. Programma Waterveiligheid en Ruimte |Limburg en onder vermelding van 'Reactie voornemen en participatie Stroomgebiedsaanpak Geul'.

U moet uw reactie (als bijlage bij uw mail) ondertekenen en daarbij ook uw adres vermelden.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Uw reactie wordt meegenomen in de afweging of het proces aangepast moet worden en of nog niet benoemde aspecten aanvullend onderzocht moeten worden. Daarnaast kan uw reactie aanleiding zijn om de participatieaanpak bij te stellen. Met een nota van antwoord informeren wij wat er met de ingekomen reacties wordt gedaan.

Digitale hulp nodig?

De samenwerkende overheden vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Niet iedereen is even handig met computers. Daarom zijn er Informatiepunten Digitale Overheid. Deze

informatiepunten vindt u in de bibliotheken. U kunt er makkelijk binnenlopen om uw vragen over websites van de overheid te stellen. Bijvoorbeeld voor het op de computer bekijken van documenten die bij dit project horen. Vraag ernaar bij de bibliotheek bij u in de buurt.

Meer informatie

Voor eventuele vragen over de inhoud van deze kennisgeving kunt u contact opnemen met de servicedesk van de Provincie Limburg via telefoonnummer. 043 389 9999 of per e-mail via info@WRLimburg.nl

Waarom publiceert de Provincie Limburg dit bericht?

Besluiten van de Provincie Limburg inzake bijvoorbeeld vergunningen en regelgeving kunnen van invloed zijn op uw leefomgeving. Door het publiceren van dit bericht laten wij u weten welke besluiten wij hebben genomen of van plan zijn te nemen.